

9/2/2014

Το πολιτισμικό Grexit

Του ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Είναι καταγεγραμμένο: σε κάθε μεταρρυθμιστική πρόταση από την Ευρώπη αρχίζει η διαπραγμάτευση με βάση την «ελληνική ιδιαιτερότητα». Άλλοτε η Ελλάδα είναι πολύ ορεινή (και θα ξινίσει το απελευθερωμένο στη διάρκεια γάλα), άλλοτε είναι πολύ παραλιακή (και επομένως οι Έλληνες δεν διαβάζουν) κι άλλοτε πολύ νησιωτική και γι' αυτό πρέπει να έχουμε διπλάσιους αναλογικά δασκάλους και καθηγητές από τη χιονισμένη Φινλανδία. Η απελευθέρωση της αγοράς που λειτούργησε σε όλο τον κόσμο δεν ταιριάζει στις ιδιομορφίες μας. Είτε επειδή η αγορά του βιβλίου είναι πολύ μικρή, είτε επειδή είναι πολύ μεγάλη, όπως στα φαρμακεία. Επίσης όπως δεν υπάρχουν επαγγέλματα (όλα είναι λειτουργήματα), έτσι δεν υπάρχουν και απλά αγαθά: όλα είναι εθνικά, κοινωνικά, πολιτιστικά κ.λπ.

Γενικώς για κάθε λύση έχουμε μια ιδιαιτερότητα. Κι αυτήν προβάλλουμε σε κάθε διαπραγμάτευση. Όχι μόνο τώρα, που έχουμε κρίση, αλλά από την πρώτη μέρα ένταξης στην τότε ΕΟΚ. Με βάση την «ελληνική ιδιαιτερότητα»

η Ελλάδα επέτυχε το 1982 επέκταση του καθεστώτος προστασίας της εγχώριας βιομηχανίας από τον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Η βιομηχανία τελικώς καταστράφηκε, αλλά τουλάχιστον προστατεύτηκε η «ιδιαιτερότητά» μας.

Ρίξαμε τόσο πολύ «ελληνική ιδιομορφία» στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων που φυσιολογικά πρέπει να πήραν χαμπάρι ότι τα greek politics είναι κάτι σαν τα greek statistics. Κι αυτό είναι το καλό σενάριο. Το κακό θα είναι να πιστέψουν ότι αυτή η χώρα είναι από μόνη της μια ιδιαιτερότητα που δεν χωρά στον κοινό ευρωπαϊκό σχεδιασμό. Ακόμη κι αν προσπεράσουμε τα greek statistics, ουδείς εκέφρων μπορεί να καταλάβει πώς γίνεται να υπάρχει παντού λιτότητα, αλλά μόνο στην Ελλάδα ένα απεχθές ναζιστικό μόρφωμα παίρνει διψήφια ποσοστά. Σε καμιά χώρα δεν κάηκαν ζωντανοί τρεις άνθρωποι πριν καν εφαρμοστούν μέτρα και πουθενά δεν συζητούν (στα σοβαρά) αν οι πολίτες έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν τους νόμους. Παντού έχουν βρει λύσεις για τα σκουπίδια και

*Γενικώς για κάθε λύση
έχουμε μια ιδιαιτερότητα.
Κι αυτήν προβάλλουμε...*

πουθενά η τρομοκρατία δεν επιβιώνει σαραντα χρόνια.

Είναι πολλοί εκείνοι -ακόμη και φιλέλληνες σαν τον Ζισκάρ Ντ' Εστέν- που λένε ότι η Ελλάδα δεν έπρεπε να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Ενθερμοί υποστηρικτές της ένταξης στην ΟΝΕ, βάζουν νερό στο κρασί τους: «η Ελλάδα θα έπρεπε να περιμένει ακόμη 2 ή 3 χρόνια προτού υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα» λέει τώρα ο Ζακ Ντελόρ («Καθημερινή» 2.2.2014). Πληθαίνουν κι εκείνοι (κυρίως ευρωσκεπτικιστές, αλλά όχι μόνο) που υποστηρίζουν ότι η «ελληνική ιδιαιτερότητα» δεν έχει θέση στην Ενωμένη Ευρώπη. Ή και χειρότερα: στη Δύση. Ο Γερμανός σοσιαλδημοκράτης αντικαγκελάριος κ. Ζίγκμαρ Γκάμπριελ υποστήριξε πως η Ελλάδα είναι χώρα που επιπίπτει περισσότερο στην

αρμοδιότητα της Παγκόσμιας Τράπεζας και λιγότερο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. «Η φράση αυτή εξισώνει τη Ελλάδα με χώρες του Τρίτου Κόσμου, καθώς η Παγκόσμια Τράπεζα ασχολείται με την κατασκευή υποδομών, την ανάπτυξη θεσμών και γενικώς με το “κτίσιμ κρατών” σε προβληματικές περιοχές του πλανήτη» παρατήρησε ο κ. Α. Παπαχελάς, («Καθημερινή» 5.2.2014).

Η Ελλάδα εκκινείτο παραλλήλως με το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Ακόμη και στις πιο «φιλοευρωπαϊκές περιόδους» ήμασταν τελευταίοι στην υιοθέτηση των κοινοτικών Οδηγιών. Τώρα όμως αποκλίνουμε επιταχυνόμενα, σε όλα τα επίπεδα: πολιτικώς, οικονομικώς, κοινωνικώς. Χτίζουμε καθημερινά το πολιτισμικό Grexit. Η κυβέρνηση με τις «ηρωικές διαπραγματεύσεις» της, η αντιπολίτευση με τις παλαβομάρες της και οι συντεχνίες με τις απειλές τους, στριμώχνουν την Ελλάδα στη γωνία εξόδου. Κι έτσι κινδυνεύουμε να πάθουμε αυτό που νομίζουμε ότι είμαστε. Μια ιδιαιτερότητα που δεν χωρά στην Ευρώπη.